

és nem kér: nem alkuszik. Úgy érzi, ezzel megsértené az értékek örökévaló világát és beszennyezné önmagát. Lehet, hogy lángeszű, gránit erkölcsű ember, akire felnézünk, akit csodálunk, mégsem lehet a példaképünk. Inkább sajnálatraméltóbb: óhatatlanul a vásár szélére sodródik, kiközösítődik, elveszti kapcsolatát az étellel és megtagadva a szolgálatot, elpusztul. Istennel száll szembe az ilyen ember, aki a talentumokkal való hű sáfárkodás evangéliumi parancsát megtagadja.

Az Istennek tetsző magatartás mintáját szintén a jézusi példázat tárja elénk a rábízott kincset kamatoztató, az Istenországa igazgyöngyét fáradhatatlanul kereső szolga alakjában.

Végül van olyan ember is, akinek nem az alkudozás célja, eredménye a fontos, hanem maga a vásár, az alkudozás, nem az értékek, hanem saját személye. Életeleme az idegfelesztő, izgalmas játék; a soronkövetkező áldomás becsvágyának és hiúságának nélkülözhetetlen mámorát jelenti. Ez az ember is kikopik lassan a komoly „vásárosok“ köréből: kincseivel együtt becsületét, hitelét is elveszti. Személyében Ézsau tér vissza újra és újra, az örökségét tál lencséért elvesztegető.

Ábrahám Istennel való alkudozását önmagunkra vonatkoztatva első sorban azt kell megvizsgálnunk, melyik táborba tartozunk? Életparancs-megtagadók, szolgálattelvő hű sáfárok vagy felelőtlen alkudozók vagyunk-e?

Másodsorban döntenünk kell: ha Isten hajlandó alkuba bocsátkozni velünk, nem térhetünk ki akarata elől s a ránkbízott értékekkel az ő törvénye szerint kell gazdálkodnunk. Az igazság és szeretet határmezsgyéi között kötelességünk megtalálni az élet megtartásának minden lehetőségét és járható útját, Isten megtagadása és emberségünk elárulása nélkül. Az életet alku tárgyává tette Isten, sáfárkodnunk kell vele, de csak e két értékhatár között. Az igazság könyörtelen ítélete és a szeretet vak élet-igenlése egyaránt embertelen. Istenben e két értékhatár találkozik, metszi egymást, s az igazi, ábrahámi emberség csak e metszéspontban születhetik meg bennünk.

A szeretet megalázkodása, perlekedő tiltakozása és az igazság néma beismerése az életért: ez a mi ábrahámi örökségünk. Tanuljuk meg tőle: élni és alkudozni egyet jelent, meg kell állnunk helyünket Isten és ember előtt. Hogy végül életre vagy halálra ítéle-e az igazság és a szeretet, az végső soron Isten döntésén múlik, de mindaddig, míg munkatársai, alkudozó Ábrahámjai lehetünk, rajtunk is. Igazakon és vétkesekén, rajtad és rajtam: az utolsó esély Ábrahámján. Ámen.

BIBLIAI FOGALMAK

AGGODALOM — FÉLELEM

- Lk 12,25 Aggodalmaskodásával ki tudná közületek akár egy arasznyival is megnyújtani életkorát?
- 1Pét 5,7 Minden gondotokat hagyjátok óreá, mert neki gondja van reátok.

- Zsolt 55,23 Vesd az Úrra terhedet, és ő gondot visel rád! Nem engedi sohasem, hogy ingadozzon az igaz.
- Mt 6,33 Keressétek először az ő országát és igazságát, és ezek is mind megadatnak nektek.
- Mt 8,26 Mit féltetek, kishitűek?
- Zsolt 56,4—5 Ha félek is, benned bízom! Istenben bízom, nem félek, ember mit árthat nekem?!
- 1Móz 26,24 Ne félj, mert én veled vagyok, megáldalak téged!
- Zsid 13,6 Ezért bizakodva mondjuk: Velem van az Úr, nem félek.
- Zsolt 23,4 Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól mert te velem vagy.
- Ézs 54,4 Ne félj, mert nem vallasz szégyent.
- Mt 14,27 Bízatok, én vagyok, ne féljetek.
- Mk 5,36 Ne félj, csak higgy!
- Jn 14,27 Békességet hagyok nektek: az én békességemet... Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, ne is csüggedjen.
- Lk 2,11 Ne féljetek, mert íme hirdetek nektek nagy örömet.
- 2Tim 1,7 Mert nem a csüggedés lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét.

ISTENFÉLELME

- Zsolt 19,10 Az Úr féleleme tiszta, megmarad mindörökké.
- 5Móz 8,6 Tartsd meg tehát Istenednek, az Úrnak a parancsolatait, az ő utain járj, és őt féljed!
- Józs 24,14 Most azért az Urat féljétek, és őt szolgáljátok tökéletesen és igazán.
- Zsolt 112,1 Boldog ember az, aki az Urat féli, sok örömet talál parancsolataiban.
- Zsolt 31,20 Milyen nagy a te jóságod, amelyet a téged félőknek tartogatsz.
- Péld 19,23 Az Úr félelme életet jelent: az ember elégedetten alszik, nem éri veszedelem.
- Jer 32,39 Egy szívet és egy utat adok nekik, hogy engem féljenek mindenkor, és jó dolguk legyen nekik is, meg utódaiknak is.

GONDVISELÉS

- Zsolt, 8,4—5 Ha látom az eget, kezéd alkotását, a holdat és a csillagokat, amelyeket ráhelyeztél, micsoda a halandó — mondom —, hogy törödsz vele, és az emberfia, hogy gondod van rá?
- Neh 9,6 Uram, te vagy egyedül!... Te adsz életet mindnyájunknak.
- ApCsel 17,25 Ő ad mindenkinek életet, leheletet és mindent.
- Mt 10,30 Nektok pedig még a hajatok szálai is mind számon vannak tartva.
- Jób 10,12 Élettel és szeretettel ajándékoztál meg, és gondviselésed őrizte lelkemet.

- Zsolt 23,1 Az Úr az én pásztorem, nem szűkölködöm.
 1Móz 48,15 Az Isten, aki pásztorem, amióta csak vagyok mind a mai napig.
 Ézs 49,1 Születésemtől fogva emlékezetbe tartja nevem.
 5Móz 8,2 Emlékezz vissza az egész útra, amelyen vezetett Istened.
 Zsolt 145,14 Támogat az Úr minden elesettet, és fölegyenesít minden görnyedezőt.
 Zsolt 146,9 Az Úr őrzi a jövevényeket, támogatja az árvát és az özvegyet.
 Róm 8,28 Akik az Istent szeretik, azoknak minden javokra szolgál.
 1Móz 22,14 Az Úr hegyén a gondviselés.

ESZMÉK, GONDOLATOK

Legnehezebb legyőzni önmagunkat, de ez a legértékesebb győzelem. (Arisztotelész).

*

Mások hibáinak és gyarlóságainak elviseléséhez türelemre törekedjél; mert tebened is elég sok van, amit másnak kell eltűrnie. (Kempis Tamás).

*

Aki másokat ismer, okos. Aki magát ismeri bölcs. Aki másokat legyőz, erős. Aki önmagát legyőzi hős. (Lao-tse).

*

Isten bennünk lakozó erejét valóban akkor tapasztaljuk, ha Istennek fiai vagyunk. Isten az ő lelkéből adott nekünk, azáltal visel gondot reánk és irányít. Ez az ő bennünk való lakozása, ez a mi megszentelésünk és szívünknek hit által való megtisztítása, hogy az ő templomává épülhessünk. (Dávid Ferenc).

*

Számítsd a szerencsétlenek közé azt a napot, sőt órát, amikor semmi újat nem tanultál. (Comenius).

*

Csak háromféle ember van: az egyik, aki megtalálta az Istent és neki szolgál, a másik, aki keresi, de még nem találta meg, és a harmadik, aki úgy él, hogy nem keresi és nem is találta meg. (Pascal)

*

Cselekedjél mindig úgy, hogy tartsd tisztelben az erkölcsi személyiséget önmagadban is, meg másokban is, s legyen az mindig akaratom célja és sohasem eszköze (Kant).